

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

VI Gemitus. Ingemiscit ob nimias, quas patitur in oratione distractiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

3. Frequenter usurpabo aspirationes his contrarias, ut v. g. *in te Domine eripiar à tentatione, & in Deo meo transgrediar murum. Dominus illuminatio mea, & salus mea, &c. Magnus Dominus, & laudabilis nimis; Confitemini Domino quoniam bonus, &c. Pater meus es tu Deus meus, & omnia. &c.*

5. Ubi dormiendum, vel orandum, &c. nec aspirationes quidem usurpabo, si iis videro me impediri à somno, sed declinabo totaliter, projiciamque me in Dei providentiam, & pietatem. Item in tutelam B. V. MARIÆ velut infans in sinum matris me recipiam.

G E M I T U S VI.

Ingemiscit ob nimias, quas patitur in oratione, distractiones.

CONquerar, an fileam ô J E S U dilecte votorum meorum? an non irasci mihi debeo, quoniam elongatur cor meum, à te, imò cor meum fuit à me, dum id affigere

figere conor in te, in tantum, ut vix id post
fugam diuturnam inveniat servus tuus?
Recordare mei Domine, ignosce, obse-
cro, introet in conspectu tuo gemitus
meus, quoniam invitus sustineo, & non
in vitus solum, sed cum magna insuper
afflictione, reminiscens nonnullas dile-
ctas animas, quibus cor aliud inseruisti,
pro corde eorum instabili, insere & mi-
hi? aufer o Domine cor tam durum,
tam instabile, tam vagum, cor, in-
inquam, tam conturbatum; da cor stabi-
le, cor rectum, cor rediens in se, quod mo-
do rapitur in tam diversa, confundor &
crucior, recogitans dilectas quasdam, &
tui amoris dulcedine inescatas animas,
quibus mel & lac eras sub lingua earum,
quando eructabant dulcissimum Nomen
tuum, cantantes, & psallentes in Choro;
& mihi quomodo verteris in absynthium,
& nauseam, ita ut finem orandi tantoperè
desiderem? O bonitas immutabilis, sicci-
ne immutaris cum mutante se, & cum per-
versè pervertente se perverteris? si ita est

ô Domine! muta me denuò in te ex vago
& fluctuante in constantem, & perseve-
rantem, ex malo in bonum, ex perverso in
Sanctum, ut non discedam à te, ne rapiar
per inuia, & devia viarum; vide Domine
afflictionem meam, & respice, quia pre-
mor undique & undique. Durum est,
quod patior, turpe est, cui subjaceo, imò
erubescio dicere, pudet, inquam, dicam
tamen, sed gemens: vanis nugis & exter-
nis dum, interdium occupor, recurrunt
quoque, dum adorandum pergo, & ita
quidem incurrunt, ut quasi tumentes flu-
ctus super me sentiam, modò, quò me
vertam, nescio, urget hinc vocatio, & Ec-
clesiæ obligatio vetans irreverentiam in
Horis, avocant isthinc phantasmatum
impetus, & cordis angustia, capitisque
volubilitas, & quousque talis ero, an in
senectam, & senium usque? sic cine vitam
transfigam indevotam? & sanè, destituit
cunctos ars sua, meq; salus, onerosi sunt,
qui consolantur miserum, nunc hoc,
nunc illud remedium suggerentes, sed
frustrà,

frustrà, nec enim est, qui possit consolari animam meam, & levare sub tanto onere pressum, nisi tu: pectus stringitur, cerebrum obruitur, vires deficiunt, & tu Domine non respicies? Ah quando respicies? siccine me repellis à mandatis tuis.

Respondet Christus.

gembundo.

NON est, cur mecum exoptules super re ista, nec enim malorum ego causa sum: ego creavi hominem rectum, & is se immiscuit cogitationibus multis, ita tu quoq; quia passiones extirpare neglexisti, tumidis, iracundis, & turbulentis cogitationibus, negligenter & tardè opposuisti; Hinc factū, quòd te invenerint mala ista, hæc avertūt cor tuū à me, ut vix assistere, & insistere valeas operi tam sancto; sine quo nemo illuminabitur, nemo videbit Deum, imò errabit in via, ambulabit in tenebris, & incidet in laqueos quis-

D. 4. quis.

quis ad hoc asylum mentem non dixerit. Verumtamen id crede, quia non est abbreviata manus Domini; durum est, quod pateris, leve id reddet spiritus contritus & humiliatus, qui laborem non refugit; non fugi à te, sed tu fugisti à me, redi ad me, & ego revertar ad te, completens te amoris brachiis: Novi ego superbiam cordis tui, qui si flagellum non sentires, magnus esses in oculis tuis, tibi solus sapiens alios despiceres, graderisque cum filiis Belial, ideo factus es miser, & miserabilis, plus quam fere omnes, quibuscum vivis. Humiliare itaque, vel nunc saltem sub potenti manu Dei, & imperfectum tuum videant oculis tuis, sic cedat tibi in bonum, quod modò apprehendis ut malum: malum enim non est, quòd non facit voluntas mala. Sit tibi voluntas bona, & ecce diligenti Deum, omnia cooperantur in bonum, rumores, quos tam avidè excipis de hoc vel illo negotio, persona & re, te non concernente, arce ab auribus, in loquendo ne.

dò ne effundas ita cor tuum, sic enim effundis & spiritum devotionis per risum & ineptam lætitiã: mentem serva tranquillam ab omni passione, & turbatione, vel affectu inordinato, secus, parùm te adjuvabit solitudo corporis; consultum tibi foret, ut vel seriò consideres, quàm indispositum, & ineptum te hætenus senseris post colloquia, & multos sermones. Certè os tuum condemnabit te; si unquam gustasti, quàm suavis sit Dominus, & quid est, quod modò tam modicè conêris eundem tibi reddere familiarem? si opera in te non fecissem, plùs quàm vanæ omnes & falsæ, ac steriles creaturæ, & corporales recreatiunculæ, non esset, unde te tam culpabilem dicerem.

An putas tu, quòd intrare debeam ad te, qui adeò fugis à me, abiens post vestigia gregum tuorum pascens, & pastus passionibus, commoditatibus, & terrenis affectibus? non ita, nec etenim potest vinum novũ mitti in uteres veteres, id est

D. 5, devotio-

devotionis gratia in cor impurum. Circumspectiorem itaque te esse oportet in lingua cæterisque sensibus, & dum loqueris hominibus, mei quoque oportet, sis memor, dumque aures præbes loquentibus, unam quoque mihi reserves, ut audias, quid loquar ad te, qui nunquam difcedam à te, si talis fueris, qualem te cupio, & esse debere dico.

Observatio.

Varii varias assignant distractionum causas, ego unam, alteramvè frequentius contingentem. allegabo.

Prima est, quòd homo negligens sit in custodiendis sensibus, nominatim verò in oris effusione, tales enim nunquam poterunt in oratione stabilem retinere mentem, occurrit enim, quod priùs effuderant. Molendinum est cor nostrum, quale infundis frumentum, talem reddit farinam. Hisce hominibus emortuus est appetitus orandi, & meditandi, qui tamen non rarò insensibilitatem interiorum,

r-
in
e-
lis
ti-
u-
li-
u-
m
vé
in
rō
o-
n-
le-
a-
a-
est
a-
o-
n,

rēm, Divinam probationem existimant, quæ illos exerceat, cū sit mera spiritūs tepeditas. His ex una parte prodesset flagellum Domini, ut adversitates, & afflictiones spiritūs paterentur, quibus compellerentur ad Dominum & orationem: nausent enim super cibo isto suavissimo, qui si infirmitate, maximè verò internis angustiis multùm pulsarentur, quærerent Deum; docent enim, quæ nocent, & erudiunt, quæ affligunt. Sermo mihi est de hominibus, qui cæteroquin non sunt in statu graviter peccaminoso; de his enim frustra est, hic non acquirunt, quousque deponant sarcinam, nisi fortè (quod quandoque fit,) illis Deus aliquantisper ideo, ut alliciat, communicet hanc dulcedinem.

De tepidis ergo loquendum modò, quibus profectò multùm timendum, in hoc statu, sive habeant talem dulcedinem sive non, plùs tamen, si haberent, tunc namq; timendum, ne à dæmone profectū

D 6

esset,

esset, eritque signum evidens à dæmone: procedere, si tales capitosi, refractarii, amoris proprii, suæquæ sententiæ sint tenaces, sibi solùm sapientes nullius consilium auscultant, imò se jactant de tali favore, potest enim & dæmon tam insignem homini inserere dulcedinem, & promptitudinem ad orandum, ut ardentissimis divini amoris flammis eos cremari credas: securus hîc pertransit humilis corde. Si non habent devotionis dulcedinem, certum est, quòd causa sit tepeditas & negligentia in spiritualibus: vult piger & non vult, reformidant laborem, & sic hærent nunquam proficientes: cibum & potum sumunt, non ex necessitate, sed delectatione injurgitantes se, quousquæ satiatur appetitus, & cum verissimum sit, quòd plenus venter non oret libenter, corpus, quod sic est repletum, aggravat animam, & deprimit sensum multa cogitantem. Alii sunt, qui tribulationibus præviis, scrupulis, vel aliis internis angustiis læserunt caput, aut studio

studio certè nimio fatigârunt, ita ut phantasiam uni rei diu affigere nequeant sine ulteriori cerebri læsione. His consolandis consulo primò, ut nequaquam admittant pro se sententiam illam, peccari mortaliter in horis per distractionem etiam voluntariam, quoniam ut Cajetanus inquit, vix possibile est, quod in hac materia possit homo timoratus peccare mortaliter; sic dico & ratiocinor, vel est ita distractus, ut patiatur difficultatem in retinendo phantasiam, quæ si magna est, tollit peccatum omninò, *quod enim multùm difficile est, moraliter reputatur impossibile*, juxta Regulam Juris: ad impossibile verò nemo tenetur sub peccato: vel patiuntur aliquam difficultatem, & tunc certè excusabuntur à mortali. Qui seriò expenderit singula illius Cap. *Dolentes*, reperiet, sanè aliter, quàm multi modò apprehendunt; magnus tunc fuit abusus in Horis, magna proinde pœna statuenda fuerat, & severum præceptum. Verumtamen non omnibus ea lex tam severè posita est. (ah! uti-

nam experti rem essent, de qua scribo, qui generaliter omnes damnare videntur mortalis, voluntariè distractos, credo, quòd exciperent quosdam) & re bene perspectâ, non dici potest in his omnibus voluntarium, cùm patiantur vim, imò non rarò periculum insanix, vel certè gravis læsionis; unde inepti redduntur: Sequantur ergo tutò sententiam benigniorem, imò sequi tenentur, juxta Rosell. *in praxi scrupul.* qui ut clavum clavo truddat, durè minatur; ni sequantur sententiam affirmantem non esse mortale, voluntariam distractionem; siquidem grave capitis nocumentum timeatur; legatur illis noster Valerius *in utroque foro* verbo *Hora*, & haurient solamen.

Timeant illi, qui ad saturitatem usque se ingurgitant edentes, & bibentes, & in bonis ducentes dies suos, post habent Breviarium, & Divina. Legant hi Cap. *Dolentes*: hos namque tangit speciatim.

Adstipulantur sanè omnes, ut tales consolentur, quotquot (quorum multi sunt)

stunt) suadent melancholicos, vel capitis
gravedine vexatos, non rectè diu oratio-
nibus insistere: hos certè si consulerent,
sentirent faventes, & patronos; faciant
ergo, quod suggero, cum aliis fortè non
paucis: liberam omninò mentem servan-
tes suaviter contentur. Primum cujusque
versiculi versum quasi apprehendere, &
in memoriam rejicere, vel habeant in
promptu aliquam sententiam S. Scriptu-
ræ, vel quidquid demum id sit, dummodo
pium sit. v. g. cum S. Francisco: *Deus meus,*
& *omnia*, vel cum Psalmista David: *Respi-*
ce in me, & miserere mei, &c. quod identi-
dem repetant in mente, nec attendant oc-
currentes distractiones, multò minus è
Diametro se opponant, & resistent, hoc
enim facientes, se mox fatigabunt, & ad
angustiam, & anxietatem redigent; occu-
parentur enim continuò in istis oppug-
nandis, & sic minùs devotè peragerent,
quàm si voluntariè etiam sinerent irrum-
pere. Est quidem molestia magna, & labor
ingens vix unico momento (sic enim non
paucis

paucis contingit) uni cogitationi delibe-
ratè, & continuatim posse insistere, nisi
fortè suapte incidant non advertenti, &
quod miserabilius est, non rarò motibus
iræ, impatientiæ, suspicionum, &c. Quæ
homini bono nimium sunt molestæ, exa-
gitari, qui tamen sicut uni Deo mallet ad-
hærere, animumque ad divina applicare,
ita nihil minus valet. Sufficiet ergò crebrò
per aspirationes mentem ad Deum levare,
esto non adhæreât diu de reliquo patien-
tia, quâ eum sustinet afflictionem, erit Deo
pro holocausto longè gratissimo.

*Reformatio per proposita,
si ex tepiditate proveniunt.*

I. **O**Mni modo conabor reformare spi-
ritum, quoniam in via Dei non pro-
ficere, est deficere, idque per frequentem
lectionem, de quatuor novissimis, ut vel
sic configatur timore caro mea, quæ spiri-
tum suppressit.

2. In cibo & potu nunquam exce-
dam.

3. Scur-

3. Scurrilitates, & dissolutionem morum evitabo.

4. Conatum adhibebo, ut id, quod oro, cum attentione & consideratione aliqua ore n.

5. Sine præparatione prævia non facile accedam ad orandum.

6. Examen conscientiæ frequenter & breviter faciam, ad intus me revocando, uno alterove suspirio concludens.

7. Affectum aliquem, vel magis huic congruum, vel magis affectuosum assidue exprimam.

In omnibus actionibus, maximè in loquendo consideratiùs solito procedam.

NB. Vis hinc inferenda est, ut consuetudinem hanc extirpet, naturamque in varia vagantem vinciat: sic illi Deus dulcelcet, & quotidie se robustior evadet, seculus credat firmiter, uti & testantur Ascetici, & ipsa experientia, se quotidie deteriorem futurum. Legatur Cassianus de hac materia.

Refor-

Reformatio

*Per proposita si ob capitis, & cerebri la-
sionem, non potest insistere.*

1. **C**UM in omnibus, tum vel maxime
hic sequar Regulas Confessarii, vel
Superioris, vel Patris spiritualis, secus,
expositus ero, vel insaniam, vel despera-
tioni.

2. Supplebo apud DEUM per spiritum
humilem & humiles actus.

3. Considerabo mentem Ecclesiam, u-
tens epicheia, quæ reverà non requirit
gravem ad hoc, & sub gravi peccato tan-
tam industriam, quæ cum tanta miseria
consistit, quàm proinde absit, ut tacitè
quasi crudelem, aut indiscretam credam.

4. Intentionem serviendi Deo fre-
quenter renovabo.

5. Desistam à lectione Casistarum cir-
ca præsentem materiam, sed benigniori-
bus sententiis acquiescens, virtutibus (se-
posito hoc timore, & anxietatibus) inten-
dam. *In veritate enim didici, nihil a què effi-*

*caus esse ad gratiam promerendam, retinen-
dam, & recuperandam. quàm si omni tempo-
re coram Deo inveniaris non altum sapere, sed
numere, inquit Bernardus serm. 54. in
Cant.*

GEMITUS VII.

Quòd impuris stimulis agitetur.

O Domine qui pasceris inter lilia, &
inter animas castas inhabitas, atten-
de directionem infirmitatis meæ. Con-
cupiscit enim caro adversum Spiritum,
urgeor, uror impuris ignibus, & fas non
est dicere, vel coram te, quæ patior (qui
puritas es, & puritatis amans; speculum
sine macula, fons puritatis) proloqui.
Imago tua cum sim, volutor in cœno læ-
viente hoste domestico, qui tantò crude-
lior, quantò blandior, malum pro bo-
no reddens, quem dum pasco, is con-
tra me se erigit, quem cum foveo, cru-
deliter se armat contra me, impugnans
usque ad divisionem Spiritus à te D E O
meo. Et quis me liberabit de vinculo
impro-